

G A Z E T A

Wielkiego

Xięstwa

P O Z N A Ń S K I E G O.

Nakładem Drukarni Nadwornęj *W. Dekera i Spółki.* — Redaktor: Assessor *Raabski.*

№ 86. — W Sobotę dnia 28. Października 1826.

OBWIESZCZENIE.

N. Król raczył rozkazać, ażeby w roku 1827. przedsięwziętą była wystawa wyrobów krajowych podług przepisów w Naywyższym rozkazie gabinetowym z dnia 7. Czerwca 1821. zawartych. Stósownie do Naywyższego rozkazu podaie się ów rozkaz gabinetowy niniejszém powtórnje do wiadomości powszechnęj, tudzież wydane dziś w tym celu do wszystkich Regencyj rozporządzenie.

„Na wniosek W Pana z dnia 23. Marca r. b. względem wystawiania wyrobów (fabrykatów) krajowych i oznaczenia nagród za naycelniejsze z pomiędzy nich, postanawiam, co następuje:

- 1) Od dnia 1. Września 1822. będą w Berlinie wystawiane takowe wyroby krajowe przez sześć tygodni;
- 2) prawo do wystawienia ma wszelki fabrykat, chociażby naygrubszy, gdy używanie jego jest upowszechnione i dobra jego robota w stósunku do ceny;
- 3) rzemieślnicy, chcący mieć udział w wystawie, obowiązani są zgłosić się u swych władz Radczco-Ziemiańskich, które wykazy Regencyjom podaia;
- 4) Regencye mianują Kommissyą, końcem rozpoznania, czyli przedmioty mogą być przypuszczone do wystawienia narodowego.

Kommissyą składa się z sześciu fabrykantów pod pierwszeństwem Radzcy Regencyjnego z wydziału przemysłowy.

- 5) Nagrody za nayznakomitsze płody dawane będą w medalach złotych, srebrnych i szpizowych; zalecam także W Panu podawanie mi następnie do wyższych nagród tych fabrykantów, którzy przez istotne polepszenia w fabrykacyi i znako.

miły przemysłu swego postęp, znaczny mieli wpływ na dobro Prowincyi i odbył fabrykatów.

- 6) Nagrody dawane będą za wyrokiem Kommissyi z piętnastu członków, tu w Berlinie zasiadający i przez W. Pana mianowanej. Stanowi także Kommissya ta, które fabrykaty na chlubną wzmiankę zasługują. Wyrok téj Kommissyi publicznie będzie ogłaszany.
- 7) Za wszelkie przedmioty, uznane za godne nagrody lub chlubnéj wzmianki, wynagradzane będą koszta przewozu.
- 8) Wszelkich przedmiotów nagrodą zaszczyconych, oddawać się będzie proba do zbieru towarów Deputacyi technicznój Ministerstwa handlowego, z dezygnacją, nazwisko fabrykanta, jego miejsce mieszkania, przyznana nagrodę i cenę towaru obeymującą.

Berlin dnia 7. Czerwca 1821.

FRYDERYK WILHELM.

Do Ministra Stanu Hrabi Bülow.

Wystawienie oyczystych rękodzieł, iak nakazaném zostało przez N. Pana rozkazem gabinetowym z dnia 7. Czerwca wydrukowanym w Zbiorze Praw z roku 1821, ma za najwyższym rozkazem, w roku 1827 znowu mieć miejsce w Berlinie.

Ku uskutecznieniu tego rozkazu postanowiono co następuje:

Ad 1) Wystawienie przedmiotów nastąpi w gmachu akademicznym pod Lipami, a nadesłanie onychże do 1. Sierpnia roku przyszłego, pod adresem Król. technicznój Kommissyi procederowój uskutecznióm być powinno.

Ad 2) Ostatnie wystawienie pokazało, że rzemieślnicy cel tegoż w przeciwnym sposobie mylnie tłómaczyli; niektórzy albowiem mniemali, iakoby przytém chodziło szczególniej o pojedyncze z szczególniejszą starannością zrobione przedmioty, inni zaś, że każde rękodzieło, do którego upiększenia nadobne sztuki się przyczyniły, jest arcydziełem i iako takie, nieuwłaściwia się do wystawy.

Celem zaś wystawy jest: podawać na widok towary, tak, iak do użycia przez rękodzielników w ilościach są lub mogą być dostawiane, i u tychże, obok wewnętrznej wartości, zwyczajna cena fabryczna, za którą z pierwszój ręki są zbywane, jest najważniejszym uwagi przedmiotem.

Zwyczajne główne fabrykaty prowincyi są do wystawy niewłaściwsiemi.

Przedmioty zbytku lub fabrykaty, u których, iako należących do rzędu wyższych tworów, cena roboty cenę fabryczną tak dalece podwyższa, iż do pospolitego użycia służyć nie mogą, nie są bynajmniem wyłączeni od wystawy, owszem oddaje Rząd sprawiedliwość usiłowaniom fabrykantów i rzemieślników, starających się o robot swych wydoskonalenie, które ie do dzieł sztuki zbliża.

Ad 3) Dezygnacye mające być nadesłane od Radców Ziemiańskich lub Zwierzchności, sprawujących policją procederową po większych miastach, mają obeymować numer bieżący, nazwisko fabrykanta, wymiennie fabrykatu i zarazem dokładną wiadomość o wielkości procederu, ilość robotników, miejsce przedaży, pochodzenie i cenę surowego materyału lub półfabrykatu, który się wyrabia; zwyczajną niewątpliwą cenę przedaży fabrykatu z pierwszój ręki. Zamieyscowi procedernicy, o ile mają znościomość z tuteyszymi domami handlującymi, wymienia zresztą te domy, którym towary po ukończonej wystawie, dla oszczędzenia odesłania takowych napowrót, wydane

być mogą, lub które podeymią się sprzedaży towarów za oznaczone ceny lub z nadatkiem pewnych procentów przedaźnych.

Ad 4) Regencye uważać na to będą, ażeby w mianować się mającý Kommissyí przynajmniéj był ieden znawca dla każdego głównego wyrobu Prowincyi; co do przedmiotów, które osądzą być godnymi wystawy narodowéj, ułożą ich dezygnacyą podług skazówki wymienionych pod 3. szczegółów, starać się będą, ażeby były iak naydokładniéj sporządzone i domieszczą swą opinią.

Szczególniéj baczyć należy na podania cen, ażeby przez niewybadane i jednostronne zapewnienia procederników, ciż nieprzywłaszczali sobie zaślugi taniości swych towarów, co wiadomie nie zgadza się z prawdą. Rozumi się samo z siebie, iż takowe wątpliwości, względem których oświadczyć się należy w pomienionéj opinii, bez szkrupulu uprzątane być powinny.

Berlin dnia 29. Września 1826.

Minister spraw wewnętrznych.
(podp.) Schuckmann.

Do wszystkich Król. Regencyi.

Wiadomości kraiowe.

Poznań dnia 19. Października.

N. Król raczył Proboszcza Urbanowicza w Kotlinie, w Powiecie Pleszewskim, zaszczyścić powszechną ozdobą honorową pierwszýj klasy.

Dnia 24. Października.

N. Król raczył Sekretarzowi Aplikantowi Sądu Ziemiańskiego, Puhánowi, dawniéj w Krotoszynie a teraz w Poznaniu, dać powszechną ozdobę honorową drugiéj klasy.

Z Gnieźna, dnia 23. Października.

Dzwony i moździerze ogłosiły nam w sobotę w porze wieczornéj rzadką uroczystość, iakiéj ci tylko byli świadkami, co przynajmniéj dwanaście luster lat na tym padole już przeżyli — uroczystość otwarcia świętego Jubileuszu, téj skarbnicy dobrodzieystw odpustowych, ktorými pierwiastkowy kościół chrześcijański aż do trzynastego wieku nie był obdarzony. Wczoray odbyła się ta uroczystość z okazałością kościołowi rzymsko-katolickiemu właściwą. Podług wydanego przez Władzę Biskupią obszernego programatu, cały porządek uroczystego obchodu w szczegółach przepisuiącego, godzina gta była hasłem rozpoczęcia tego świętego aktu w koście-

le kolegiaty S. Jerzego. Przed ołtarzem tego, istnieniem swoim do zgrzybiałéj starożytności pogańskiéj sięgającego przybytku Pańskiego, po zebraniu się Duchowieństwa świeckiego i zakonnego, szkoły, cechów i bractw z chórągami, JW. Biskup Siemieński, celebruiący in pontificalibus, po krótkiéj przemowie, zaintonował hymn: *Veni Creator Spiritus*, który w ciągu processyi z pomienionego kościoła do kościoła metropolitalnego, wśród bicia we wszystkie dzwony, odśpiewanym został. Po otworzeniu drzwi kościelnych metalowych starożytnéj pamiątki daru Bolesława Chrobrego, poprzedzoném odśpiewaną od Szanownego Celebransa modlitwą: *Aperite mihi portas iustitiae*, i innemi obrządkami, weszło całe zgromadzenie do kościoła, gdzie po ogłoszeniu ludowi z ambony Bulli Papieżkiéj i Listu Pastorskiego, JW. Biskup Siemieński celebrował Mszą uroczystą, wśród której W. JXiądz Kanonik tutajszy Grzeszkiewicz, miał bardzo stosownie do okoliczności kazanie, w którém dotknąwszy przez zręczny zwrot przypadaiący w dniu tym doroczný uroczystości odniesionego w bitwie ludów pod Lipskiem zwycięstwa, zagrzewał lud poboźny, aby zanosił nieustanne modły przed tron Króla Królów o naysposobniéjsze powodzenia panuiącego nam szczęśliwie Króla, Królewicza Następcy tronu i całéj dostojnéj rodziny króleskiéj. Po mszy nastąpiło

uroczyste odśpiewanie hymnu pochwalnego: *Te Deum laudamus*. Przytomność Władz cywilnych i woyska assistującego, poważną samą z siebie uroczystość czyniła tęp poważniejszą. Ludu było zgromadzonego 5 do 6000. — Dziś zaczyna się w kościele farnym S. Trójcy missya, a w przyszłą niedzielę odbędzie się wielka processya jubileuszowa.

Z Berlina dnia 24 Października.

Jego Królewiczoska Mość, Xiążę Karól Pruski, powrócił tu wczoray w dobrém zdrowiu z Moskwy.

Wiadomości zagraniczne.

R o s s y a.

Z Petersburga dnia 16. Października.

General Jermolow donosi N. Cesarzowi pod dniem 24. Września, iż General-Major Xiążę Madatow, zaraz po odniesioném nad rzeką Szamchora zwycięstwie i wzięciu miasta Elizabetpola, na wiadomość o nadciąganiu przeciw niemu Abbasa Mirza wraz z woyskiem Allajar-Chana, zięcia Szacha, i przeprawieniu się przez rzekę Terter, uwiadomił czém śpieszniey o tęp Generała Paszkiewicza, który się też z nim, w nocy na 21. blisko Elizabetpola złączył. Dowiedziawszy się o tęp Abbas Mirza, przeszedł na lewy brzeg rzeki Terter, gdzie, 60 wiorst od Elizabetpola, zatrzymał się. Woysko iego wynosi 8000 ludzi regularnéy piechoty, 15,000 dobréy iazdy, tyleż nędznie oporzędzonéy iazdy i 28 dział. — O Szachu niemasz dotąd żadnych pewnych wiadomości. Woysko perskie widziało się zniewoloném zdiąć oblężenie twierdzy Szuszy, a Pułkownik Reut podczas przedsięwziętęy wycieczki odniósł nieiakie korzyści nad Persami. — Amir Chan, stry Abbasa Mirza, zginął w potyczce dnia 15. Września, w któręy nieprzyjaciel większą, iak zrazu mniemano, poniósł stratę; miał bowiem do 2000 zabitych i rannych. — Od strony Erywanu Chassan Chan, brat Sardara, uderzył w nocy z 13 na 14. Września, w 3000 ludzi iazdy na wsie stepy Lory i zabrał bydło,

Woysko, które stało na leżach w obwodzie Oszała Oglu, wyruszyło trzema kompaniami z artylleryą naprzeciw nieprzyjacielowi, i ści-gało go tak dzielnie, iż znaczną ilość bydła porzuciwszy z stratą cofnąć się musiał. General-Major Xiążę Mężykow był świadkiem tego zajścia i należał sam do potyczki z kompanią 7go pułku karabinierów i iedném działem. — Po wyściu woyska naszego z Elizabetpola, Sardar Erywanu wkroczył od strony jeziora Jokisza do obwodu Szamszadil i usadowił się przed źródłami rzeki Dęgam, gdzie się stara podburzyć pogroźkami przeciw nam lud nam przychylny. Ma także zamiar rabować mieszkańców obwodu Kazask, którzy obecnością woyska naszego nad rzeką Axtaph powiększły części iuż zostali przywiedzeni do posłuszeństwa, a nawet uzbrojeni przeciw Persom. — General Jermolow dodaje, iż w Daghestanie i na linii Kaukazskięy zupełnie spokojno, i że dnia 24. weydzie do obwodów Kazask i Szamszadil dla zaślania przychylnych nam mieszkańców przeciw rabowaniu Sardara Erywańskiego. — Daléy donosi General Jermolow N. Cesarzowi, iż dnia 25. z. m. Persowie pod dowództwem Następcy tronu Perskiego, iego dwóch synów i iego zięcia, uderzyli w 12,000 ludzi regularnéy piechoty, do 20,000 ludzi iazdy i nieregularnéy piechoty i 25 dział, o 7 wiorst od Elizabetpola na Generała Paszkiewicza, i po krótkiēy potyczce zupełnie zbici i odparci zostali. Nieprzyjaciel stracił 1100 w zabranych i 9 oficerów, 2 obozy, 4 chorągwie, 3 działa, iedną szmigownicę i 80 wozów prochowych. Z naszęy strony poległ waleczny Podpułkownik Grekow, 2 Oficerów i 43 prostych. Jeden Oficer sztabowy, 8 Oficerów i 240 prostych poniosło rany. General Paszkiewicz ściga żywo nieprzyaciela, który w największym nieładzie, zostawiając po drodze tabory, uchodzi, i zapewne iuż cała prowincya Karabach od zdradliwego napadu Persów oczyszczona. — Dnia 13. m. b., którego tu powyższe wiadomości nadeszły, działa twierdzy ogłosiły mieszkańcom stolicy zwycięskie powodzenie oręża naszego, a na wieczór było oświecenie domów i ulic.

Z Moskwy dnia 4. Październ.

N. Cesarz powrócił dziś o 3 południa z Tuły do tuteyszęy stolicy.

N. Cesarz kupił najpiękniejszy tutejszy ogród, w którym się znajdują rozmaite mineralne łaźienki, za sumę 300,000 Rubli, w podarunek dla NN. Cesarzowej Alexandry Fedorowny, na pamiątkę spólnéj ich koronacyi. Mieszkańcy tutejsi cieszą się nadzieją, iż N. Cesarzowa korzystając z téj przepysznej siedziby latowéj, uszczęśliwi ich będzie corok na kilka miesięcy swoją obecnością.

A n g l i a.

Z Londynu dnia 14. Października.

Ostatniéj nocy wysłano depesze do Pana Canning w Paryżu. — Artykuł tyczący się odebrania wiadomości o zamordowaniu Majora Laing, należy do wierutnych fałszów.

Przerwanéj w przeszłym numerze mowy Deputowanego Peruńskiego, D. Vidaure, przy otwarciu kongresu w Panama, dokończenie.

„Szanowni kolledzy! Droga do chwały utorowana przez Boliwara, San Martina, O'Higginsa, Guadelupę i innych bohaterów większych od Herkulesa i Tezeusza, otwarta stoi przed nami. Nasze imiona żyć będą w nieśmiertelnéj sławie lub wiecznéj hańbie. Daléj tedy, kolledzy, wzniesmy się nad 1000 milionów mieszkańców ziemi. Szlachetna duma niechay wywyższy naszego ducha i uczyni nas podobnymi Bogu w owym dniu, kiedy światu pierwsze nadawał prawo. Czując się przejętym ogniem niebieskim i mając wzrok zwrócony na stwórcę wszystkich światów, największe trudności, tylko małemi być widzę. Związek nasz na niewielu, ale stałych spoczywa posadach. Pokóy z całym światem, uszanowanie dla rządów europejskich, chociażby amerykańskim wprost były przeciwné. Wolny handel ze wszystkimi narodami, i zmniejszenie opłat dla tych, które uznały niepodległość naszą. Tolerancya względem tych, którzy inne zachowują obrzędy, niż nasze ustawy przepisują. Trzydzieści i trzy miliony ludzi, którzy od czasu Hebrajczyków padli ofiarą fanatyzmu, powinny nas nauczyć być ludzkimi i łagodnymi dla tych, którzy innemi chodzą drogami. Nie brońmy przystępu obcym; niechay iakiéy bądź będąc wiary znajdują u nas przyzięcie,

szacunek i przytułek; jeżeli ich moralność — stanowiąca prawdziwą religią — nie będzie się przeciwiać nauce zbawiciela naszego. Niechay oni będą naszymi nauczycielami w rolnictwie i sztukach. Oby nieszczęsny widok ięczącego w kaydanach i uciśku Afrykanina zniknął z pól naszych. Niechay obok siebie widzi człowieka téj farby, którą mają za znak wyższości, niechay zacznie być rozumnym człowiekiem i widzi, że od innych ludzi niczém się nieróżni. Nieśmiertelny Pitt, wymowny Fox, przerwicie na chwilę wasz sen grobowy, wzniescie głowę z grobu dla dziwienia się widokiem, iż te kraje, w których dawniéj niewola zwyczajem była, teraz najbardziej szanują wasze ludzkie zasady! — Co do nas samych, unikać winniśmy dwóch strasznych szkopułów: na przykład niektórych państw pałających żądzą powiększenia się ofiarą i krzywdą innych; po wtóre niebezpieczeństwa, ażeby iaki chciwy sławy człowiek nieuganiał się za władztwem przez uziarnienie braci swoich. Tych dwóch rzeczy obawiam się o tyle, o ile gardzę pogroźkami niedołącznych Hiszpanów. Namiętności niedają się wytępić, i nie należy ich przytłumiać. Ten z ludzi upędza się bez ustanku za godnościami; tamten niekontent z tego co ma; inny jest niesprawiedliwym; i możemyż go od razu zamienić w przyjaciel sprawiedliwości? Nie przedęj, aż z doświadczenia pozna szkody z rozwolnionych jego namiętności wypływające. — Sully i Henryk IV. ułożyli plan Trybunału, który miał w Europie zniweczyć pierwéj powiedziane niebezpieczeństwo, to jest żądzę powiększania się. Za naszych czasów napisał Gordon rozprawę w téj saméj materji. Kongres ten ziszcza chwalebne układy Króla iak Filozofa. Strzeżmy się wojen i godźmy spory za pomocą pośrednictw! Wojna prowadzi za sobą zabory. Wzrastający kraj powiększa się przez nachylenie ku upadkowi potęgi zwyciężonego. Montesquieu uczył nas, co jest; Debonaire, coby być powinno. Po każdém zwycięztwie zyskiwał Napoleon nowe dla Francji kraje. Pierwszy strzał na równinach lub górach naszych, pociągnie za sobą straszliwy grom, który się na całym stałym lądzie i na wyspach da uczuć. I o cóż

mielibyśmy walczyć? Owoce naszej części świata rosną po całej naszej ziemi; kraje nasze są rozległe, nasze porty piękne i bezpieczne. Żadna Rzeplta nieposiada nic takiego, czegoby ię druga zazdrości miała przyczynę. Będzieżli właściciel 1000 owiec rabował małą zagrodę swojego sąsiada? Coza niesprawiedliwość! Kongres tego niedopuszci. Ponieważ częstokroć wojny z sprzymierzonych wynikają, Ameryka podobnych związków nie będzie zawierać iak tylko za jednomyślnością wszystkich stron kontraktujących. Niechę się dłużej rozwodzić z moimi uwagami, gdyż nieprzewiduję tak prędkich nieporozumień. Przeciw drugiemu niebezpieczeństwu, przywiedzione być mogą prostsze zasady. Na przód: Powinny sobie sprzymierzone Stany nawzajem wolność i niepodległość zaręczyć. Powtórę: Nietrzeba żadnemu pojedynczemu dozwalać więcéy władzy, iak tylko tyle, ile ię wymaga wykonywanie tę, która mu iest powierzona. Potrzenie: In większa iest władza, tēm bardzię skracać należy czas, w którym ią sprawować może, iezeli się to z ię celem zgadza. Poczwarę: Ten co sobie ma powierzona władzę rządową, powinien zawsze zależeć od nieuzbroionęj części narodu. Piopięte: Tylko czasu wojny utrzymywać należy wojsko regularne, a p o s z o s t e: unikajmy tęj srogię, zporządkiem towarzyskim niezgodnęj plagi wszelkimi sposobami, które są w mocy naszej, a które honor i rozum postręcza. — Wiem ią dobrze, iż w Eskurialu i Aranhuez układają nayskrycięj plany nowych wypraw. Poczytnię iednak przedsięwzięcie to niepodobnēm być do wykonania. Historia Hiszpanii dostarcza mi dowodów. Zdołażę Filip II, iego syn, iego wnuk ułarzić Hollandyę? Potrafiżę Filip IV. zdobyć napowrót Portugalię? Potrafiłżę w innym czasie Francya wziąć znowu Katalonię? Wróciżę się Gibraltar w ręce Hiszpanii? Zostałżę Jamaika napowrót oddana? Można historiją zawieranych traktatów nazwać historiją odstępowania krajów przez Hiszpanię. Co zyskała pod Pawią i St. Quentin, to straciła w Vervins, przez traktaty pokoju Westfalski, Pireneyski, Nimwęski, Akwisgrański i inne, które aż do na-

szych czasów stanęły. Gdyby Florydy nie były zostały przez traktat Paryski odstąpione, byliby tego północni Amerykanie orężem dokazali. Przypomnijmy sobie ieszcze niektóre inne okoliczności. Filip II. pozwolił wojsku żyć z rabowania, i przeto roziażrzał tēm bardzię Hollendrów. Karol II. zaciągał pieniądze za opłatą 15 odstowego i przedał urzędy Wicekrolów Peruańskiego i Meksykańskiego, aby mógł toczyć wojnę. To się działo w czasie, gdzie Królowie Hiszpańscy niewidzieli zachodu słońca w swoim kraju, gdzie ich słuchano bez szemrania. Czegoż dokaże dzisiaj Hiszpania, gdzie niema osad, wewnątrz panują niezgody, a kraj zajmie żołnierz francuzki? Wiem ią bardzo dobrze, iak przyszła do skutku wyprawa, która była przeciw nam przeznaczona, i r. 1820 została w Kadyxie przewaną. Obrócono na nię odebrane od Francyi wynagrodzenia, prywatną kasę Króla i ostatni zasilek państwa. Wszystkie kassy zostały wypróżnione. Teraz niedostaie okrętów, ostatnie pogniły i poslane zostały do Hawanny. Brakuie broni, a Hiszpani nie mają ochoty przybywać do tych krajów, aby się stawać ofiarą miecza lub klimatu. Nie iest iednak moim zamiarem, radzić zmniejszenie naszych sił zbroynnych. Owszem pomnażajmy ie na lądzie i na morzu, lecz nie dla tego, ażeby próżnowały, lub na leżach stały. Zadajmy temu upartemu narodowi cios, ażeby zadrzał! Spodziewać się, iż z nami pokóy zawrze, byłoby to spodziewać się Messyasza, byłoby to stać zawsze pod bronią. Przymyśmy naszego nieprzyziaciela, ażeby zaniechał swęj zuchwałosci i upartosci. Cała Eurpa wyrokuie o iego postępowaniu. Nawet Xiążęta domu Bourbonów niemogą go upoważniać. Dalsze prowadzenie wojny przez Hiszpanię nieobchodzi żadnego narodu. Powszechny pokóy iest życzeniem wszystkich. Bez niego nie ma handel iednostaynego ruchu, lecz doznaje zatamowania na szkodę narodów przemysłem i handlem trudniących się. Jak odmiennēm było położenie Anglii, kiedy uznała niepodległość Stanów Ziednoczonych! Niechay rozumni Anglicy będą prowadnikami ślepych Hiszpanów! Niechay, dopóki oni opierać się będą pośrednictwu opiekują-

cych się nami mocarstw, zabraniane nam będą zupełnie ich płody, ich towary, wszelkie owoce ich ziemi i wyroby ich rękodziel. Niech będą zabierane na skarb, gdzieby je znalezione, niechay tracą swe ładunki ci, którzy zostaną przeświadczeni o przestąpienie prawa, od którego się oddalić nie możemy. Niechay upadną rękodzieła Walencji i Barcelony. Hiszpania nie będzie nic wyrabiała, niemając targowicy dla swych płodów. Niech się Ferdynand VII. przekona, że, jeżeli nie chcąc nas uznać zmusza nas do zostawiania pod bronią i do ogromnych nakładów, i on podobnież niszczy ostatek dobrego bytu swiego nieszczęśliwego państwa, które rozdzielane niezgodami, upada pod iarzem obcego narodu. Gdyby mógł rozważyć powody, opierające się na najsłabszym sprawiedliwości, gdyby się mógł przekonać, iż się to nieda odzyskać, czego się nieumiało utrzymać; gdyby mu można wyjaśnić, iż niema dla niego w Ameryce ani fakty ani mieysc oparcia, innymby czuiący Amerykanin mówił głosem. Niebędziemy nigdy okupować naszey niepodległości; wzdrygamy się przed nazwiskiem wolnych ludzi za pieniądze. Utworzyliśmy z nas państwa, które mają te same prawa, co państwa Europy. Połączyliśmy się dobrowolnie i podlegamy tylko umowom, któreśmy podług naszego własnego zdania zawarli. Jeżeli Ferdynand chce te prawa uznać, jeżeli chce przyjąć szlachetne pojednanie, które mu ofiarujemy, wówczas zapomniemy nieskończone zło, które nam wyrządził, a dzień pokoiu ma być dniem najszczerzego przymierza. Wbrew woli i przeciw naszemu sposobowi myślenia wiedziemy nadal wojnę; radzibyśmy mocno oneż ukończyli, gdybyśmy bez narażenia sławy naszey pokóy osiągnąć mogli. — Lecz Panowie moi, uznanie to nie jest punktem, który nas naywięcéy obchodzi. Holandya była zamożną i zwyciężką, zanim była uznana; Szwaycarowie pozawierali przymierza z Monarchami Europejskimi, nim ich dom Austryacki uznał. Był iakięgo państwa niezależy od onegoż uznania; to toruie mu tylko drogę do pozyskania związków. Istnienie narodu polega na wewnętrznym jego urzędzeniu. Trzymamy się praw, któreby właściwie cały świat powinien nam przyznać.

Zachowamy naszą sławę. Nieprzypuszczamy żadnego cudzoziemca, który nam się w porządny dyplomatyczny formie upoważnionym nieobjawi. Niepozwalamy, ażeby w portach naszych powiewały bandery państw i rzeczypospolitych, do których nasze bandery nie mają przystępu. Przedewszystkiem twórzmy jednę familią! Niechay imiona, które różne kraie oznaczają, znikną, a niech to mieysce powszechne imię bracia zajmie. Niechay żadna zawada handlu naszego niema. Niech każdy idzie bezprzeszkodnie i bez ograniczenia, dokąd zechce. Niechay na żadny komorze celny własność amerykanie będzie kontrolowaną. Dawamy sobie nawzajem dowody zaufania, bezinteresowności i rzetelny przyjaźni. Ułożmy kodeks prawa, któryby na siebie ściągnął podziwienie cywilizowanych narodów, a tém samém niech wyrządzona jedney części państwa krzywda, za wyrządzoną całości uważana będzie, iak w dobrze urządzonych społeczeństwach wyrządzona pojedynczey osobie krzywda, ogół Rzeczypospolitey obchodzi. Rozwiążmy pytania względem naylepszego kształtu rządu. Przy naszym, gdzie pojedynczy naywiększą obfitość dobrego posiada, ma on bez wątpienia naylepszy widok osiągnięcia naywyższego szczebla szczęścia, do którego się śmiertelnik wznieść jest zdolnym. A gdy po skończonych naszych pracach powrócimy do domów, znajdować się będziemy w gronie naszych dziatki, weźmy naymłodsze w nasze objęcia, a trzymając je ku niebu z zroszoną łzami twarzą, wznieśmy niewinnym głosem dziękczynne modły do Naywyższey Istności za niezliczone dobrodzieystwa, któremi nas iey naywyższa sprawiedliwość obdarzyła. Niechay Grek obchodzi uroczyscie swe dzieła i spustoszenie Troi, Reprezentanci Rzeczypltych Amerykańskich powinni szukać sławy w skrzesczeniu praw, zapewniających powszechny pokóy ze wszystkiemi narodami i wewnętrzną pomyślność państw, które się teraz sprzymierzają i zakładają podstawę związku, który wieki przetrwa. Panama, dnia 22. Czerwca 1826, w pierwszym roku wielkiego Kongressu Amerykańskiego.

Dziennik *the Sun* odzywa się względem téy mowy w następujących wyrazach; „Do-

kument ten nieodpowiada wcale przedmiotowi, którego się dotyczył. Zamiast poważnego tonu i szlachetnego wynurzenia zasad, znajdując się w nięty tylko cześć deklamacyj, samochwalstwa i pedantyczna gadanina, która w niczem niewyrównywały polityka. *) Jednakże wśród gorującej nadejści przebiegała się w nięty niekiedy myśli dotyczące się interesu nowych państw i związku ich z innymi krajami. I tak widać z nięty, iż cudzoziemcy wtenczas tylko mają być przyjęci, gdy będą z zachowaniem formalności dyplomatycznych przedstawieni; iż bandera narodów, które nieprzyjmą u siebie bander amerykańskich, podobnież nie ma być przyjęta, i nakoniec że te państwa, ponieważ cała niepodległość własnym ich jest dziełem, niemyślą ani szeląga za uznanie onęty zapłacić.“

*) Jedną z gazet Hamburgskich niezważając na ten przypis gazety Londyńskiej, nazywa tę mowę bardzo uczoną i kwitującą.

Kongres w Panama odroczył się dnia 23 Lipca, dla odbywania dalszych swoich posiedzeń w Meksyku. Angielski Deputowany przy tymże, Pan Dawkins, przybył do Jamajki.

Portugalia.

Z Lizbony dnia 1. Października.

Podpułkownik Damasceno, usiłował napróżno pożyć będąc pod jego dowództwem milicje, uszedł do Hiszpanii. — Z powodu ucieczki Gubernatora Almeidy i 110 pułku piechoty, wydała Xiężniczka Regentka do wojska odezwę, w której napomina wojskowych wszelkiego stopnia, ażeby nie szli za głosem źle myślących, co w imieniu Xiążęcia, który się oświadczył przeciwko zbrodnictwom ich zamiarom, stara się podburzać do powstawania przeciw ustawie konstytucyjnej Króla Don Pedro. — Xiężniczka Regentka wydała rozmaite zbawienne rozporządzenia względem handlu i t. d. — Wszyscy prowincyalni obiorcy zjechali się już do stolicy, i wybor Deputowanych jutro się rozpocznie. Dnia 19. m. b. nastąpi otwarcie Izby. — Arcybiskup dycezyi Braga, Par i Prymas królestwa, wydał do swoich owieczek list pasterski, ułożony na wzór i w duchu listu pasterskiego Patriarchy. Zaszły jednak od tego czasu wypadki, powodowały go do umieszczenia

w swoim liście rozmaitych uwag, z których przekonać się można, iż nasze duchowieństwo najwyższej władzy kościelnej w rzeczach świeckich niepotakiwa. Mówiąc on o spiskach przeciw prawości Króla Don Pedra, tak się wyraża: „Z żalem dowiedzieliśmy się, iż między Portugalczykami znajdując się ludzie, którzy wzywają religii ku wspieraniu wielkich błędów. Jeżeli religia katolicka przewyższa wszelkie inne, winniśmy to temu, iż ona wspiera władzę świecką, poddać się ięty wyrokom i tego poddawania się od innych wymaga. Według ducha ewangelii, zawsze kościół katolicki nakazuje religijne posłuszeństwo rozporządzeniom ściśle świeckim, i z tego powodu nayszanowniejsi Następcy Piotra S. potępiali nieposłuszeństwo poddanych. — Mówiąc dalej o karcie, dodał: „Karta ta, utrzymująca religią katolicką, polepsza oraz rząd przychodów, sądownictwo i szczęście ludu; religia nasza niebyłaby doskonałą, gdyby maxymy ięty opierały się ulepszeniom społeczeństwa, potrzeba bowiem, ażeby ustanowienia ludzkie zgadzały się z obyczajami i zwyczajami, niemnięty z rozmaitemi politycznymi kształtami narodów; albowiem prawani Klodowusza niemogłaby dzisiaj Francya być rządzoną, i kościół nawet karał dawnięty surowo błędy, które dziś pobłaża. Zmiana obyczajów prowadzi nieodzownie za sobą zmianę karności, a zewnętrzna policja może i powinna być zmieniana.“

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 23. Październ. 1826.	Papierami	Gotowizną
Oblię dęlu państwa . . .	84 $\frac{1}{2}$ pCt.	84 $\frac{1}{2}$ pCt.
Oblię bankowe aż do włączenia lit. H.	—	97 $\frac{1}{2}$ „
Zachodnio-Pruskie listy zastawne A	86 =	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne B	83 $\frac{1}{2}$ =	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	92 =	—
Wschodnio-Pruskie	86 $\frac{3}{4}$ =	—
Szląskie	104 $\frac{1}{2}$ =	—

(Dwa Dodatki.)

D O D A T E K

do

Nru 86.

Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

(Z dnia 28. Października 1826.)

H i s z p a n i a.

Z Madrytu dnia 5. Października.

Zapewniając, iż między dworami Madryt-
skim i Lizbońskim stanęła umowa, podług
której broń i t. d. obustronnych zbiegów, ma
być wydawaną właściwym rządóm, bez wyda-
wania iednak samychże zbiegów, którzy zre-
szta od granic mają być w głąb krajów odda-
ni. Także Pan Souza był łaskawie od Króla
przyjętym, lubo z Infantkami Portugalskiemi
niemógł się dotąd widzieć. Pomimo tego, u-
trzymanie pokoju wróżącego postępowania,
w wielu klasztorach (iak *Goniec francuzki* wspo-
mina) widać przygotowania i zapal woienny.
Mnichy ćwiczą się w robieniu bronią; Fel-
dweblowie od gwardyi uczą musztry w klaszto-
rach Jezuitów. Ci ostatni, którym niezbywa
na pozorach zręcznego barwienia swoich
przedsięwzięć, twierdzą, że, gdy zakon ich
ma sobie teraz powierzoną edukacją młodzie-
ży szlacheckiej, czcigodni oycowie powinni
być w stanie uczyć tak dobrze sztuki woien-
nej, iak innych potrzebnych człowiekowi wiadomości. — Między ochotnikami w Sewilli
a Generałem Quesada wielkie nieporozumie-
nia panują.

F r a n c y a.

Z Paryża d. 17. Października.

Onegday, po mszy, Król Jmć oddał mło-
dego Xiążęcia Burdegalskiego w ręce Xiążę-
cia Riviere, powierzając go z zupełnym za-
ufaniem iego mądrości, gorliwości i poświę-

ceniu, równie iak Biskupa Strasburskiego.
Dotychczasową ochmistrzynię iego, Podhra-
binę Gontaut, zaszczycił Król tytułem Xię-
żney. — Równie lekarze ciała iak duszy ma-
ją wielkie staranie około sławnego Talmy.
Pierwsi mają znowu od trzech dni nieiakię
nadzieję. Gdy mu doniesiono o odwiedzi-
nach Arcybiskupa i zapytano go, czy się chce
z nim widzieć, odpowiedział: „Nie; iestem
mocno rozczulony dobrocią Jego Eminencyi,
i iak tylko mi lepiéy będzie, podziękuję mu
za to.“ — W Departamencie usć Rodanu
przywrócone już są znowu 4 klasztory kapu-
cynów, w St. Jean de Garguier, w Aix, w St.
Honorat i w Marsylii. — Król Jmć chcąc dać
Panu Rossiniemu dowód swojego ukontentow-
ania z iego nowego arcydzieła, którym zbo-
gacił scenę francuzką (obłężenie Koryntu),
mianował go Kawalerem legii honorowój. —
Autentyczne wiadomości z Madrytu (mówi
Goniec Francuzki) donoszą, iż Król Ferdy-
nand postanowił nareszcie, posłać swojemu
Posłowi w Lizbonie, Panu Casa-Flora, nowe
pełnomocnictwa i upoważnić go, aby uznał
teraźniejszy rząd Portugalski. Hrabia Sil-
veira, który był pojechał do Madrytu, aby
tam przy pomocy Junty apostołskiej zapalić
woynę przeciw iego oyczyźnie (Portugalii),
odebrał, skutkiem nalegających not grona dy-
plomatycznego, rozkaz, ażeby stolicę opu-
ścił. — W liście z Odessy dnia 25. z. m. do-
noszą: iż tam iest mniemanie, że Szachowi
Perskiemu zaraz po nadejściu wiadomości

o zaszyłych poruszeniach buntowniczych w Petersburgu i w południowej armii, doradził Dywan, ażeby rozpoczął wojnę z Rosyją, i że jeszcze teraz ciemne muzułmany wciąż wierzą, iż państwo rossyjskie znajduje się w największym nieładzie i w stanie bliskim anarchii. — *Konstytucjonista* odkrył nowy spiszek na życie Sułtana tureckiego i nowy pożar ognia w Konstantynopolu. — Onegdaj nadeszły tu listy z Bogoty dnia 19. Lipca, a z Kartaginy dnia 15. Sierpnia. Donoszą one w treści: W Bogota zupełna panowała spokojność. Od trzęsienia ziemi w Czerwcu, doznano tam tylko jeszcze kilka lekkich wzruszeń. O fanatycznych wybuchach mieszkańców Bogoty przeciw cudzoziemcom, żadney w tych listach niemasz wzmianki; a zatem wieść ta przez dzienniki rozgłoszona, wierutnym zapewne jest fałszem. — Listy z Kartaginy donoszą o przybyciu Boliwara w dniu 2. Sierpnia do Bogoty i wiejeździe jego nazajutrz do Carracas. Kongres w Panama zatrudniać się miał przez krótki czas swiego posiedzenia najważniejszymi przedmiotami, i słychać, że główne umowy już były zawarte, gdy Posłowie lękając się skutków klimatu, odroczyli posiedzenie, i odbywać będą swe dalsze czynności w Meksyku. — P. Canning, iak słychać, niebędzie zaproszonym do stołu króleskiego, a to z przyczyny, że nie jest rodu szlacheckiego. — Czytamy w dzienniku *Słońce*: „Nic nie ma dziwnego, iż oszusty coraz się natrzęsają więcej z publiczney sprawiedliwości, uczciwi zaś ludzie boleją nad nią, — widoczna rzecz bowiem, i o tém przekonywa nas doświadczenie, że sprawiedliwość sądowa nabyta lub sprzedana być może, że człowiek majątny uchylić się zdoła od wyroku, ubogi zaś przymuszony jest ciężkie ponosić iarżmo, aby wszystkiego nie stracił.“ — Pewien perukarz w Filadelfii, który do 72 roku trudnił się swoją professyą, wynalazł nader zadziwiający morski zegar. Zegar ten, mający być bardzo potrzebny okrętom w czasie wojny, ma kształt wysokiéy wieży i ogłasza godziny wystrzałami, równie mocnymi iak z 48funtowego działa. Do potrzebnego ruchu użyta jest para. Nieszczęściem, że złe znalazło się

około dobrego, gdy bowiem perukarz wynalazku swojego doświadczenie czynić chciał w pewnym domu, za dwunastym głoszącym południe wystrzałem, w oknach i jedna nie pozostała szyba. Skazano go na zapłacenie szkody, a ponieważ nie miał na to funduszu, wtrącono go tymczasowo do więzienia.

N i d e r l a n d y.

Z Bruxelli dnia 17. Października.

Wczoray o godzinie 12tęy ułali się członkowie walnych Stanów na salę posiedzeń drugiey Izby. O godzinie 1. przybył tam Król z Xiążęciem Arauzyańskim (Oranii) i z Xięciem Fryderykiem, i zagał posiedzenie mową, którey taki jest początek: „Mci Panowie! Miło mi oświadczyć W Panom, iż ciągle odbieram dowody życzliwéy przyiaźni ze strony wszystkich mocarstw zagranicznych. Zawieranie układów na korzyść handlu i fabryk, oraz wszystko, co związki moich poddanych we wszystkich częściach świata ułatwić może, zajmuję wciąż moją troskliwość. Mam także nadzieję, iż wkrótce przyidzie do skutku umowa względem interesów katolickich z stolicą ś. Życzą sobie tego obie strony i już są w téj mierze rozpoczęte układy w Rzymie. Prócz niektórych nieszczęśliwych wypadków, stan wewnętrzny państwa bardzo zaspokoiła. Straszliwa choroba, która od niejakiego czasu prowincye nasze pustoszyła, zdaie się, iż najwyższego doszła stopnia, i spodziewać się należy, iż zwolnieie i t. d.“ Reszta inowy tyczy się wyłącznie wewnętrznych stosunków kraiu. — Po skończoney mowie opuścił N. Król salę, a zgromadzenie rozeszło się. Dziśiay druga Izba odbywa posiedzenie. — W Grenindze pomnaża się niestety liczba chorych; nie masz domu, w którymby nie było chorego. — W Hennegau pokazały się wilki, co o téj porze roku należy do nadzwyczajnych zjawisk. Ziadły konia wieyskiego, a kilka pokąsały.

Rozmaite Wiadomości.

Dnia 23. m. b. w Gnieźnie w iednéy z kantonii tamecznych, w któręy właśnie tegoż dnia miał być dany obiad dla duchowieństwa, zapaliły się sadze w kominie, lecz szczęściem, iż prócz nieszczęścia, które przy gaszeniu spotkało poczęści przygotowania obiadowe, żadne większe ztąd niewynikło. — W pewnéy wsi Heskiey wydarzył się niedawno nieszczęśliwy przypadek. Czternaście dziewcząt do szkoły chodzących miało otrzymać konfirmacyę. Chcąc one upiększyć na ten dzień kościół, poszły za wieś po piasek, i spuściwszy się poń w doł, zaczęły w nim wesoło tańczyć, gdy za iedną razą zostały wszystkie przysypane. Piętnasta dziewczynka, która dla chromoty niemogąc należeć do tańca, pozostała nad dołem, pośpieszyła ile mogła do wsi z tą smutną wiadomością, lecz ratunek już był zapóźny, i tego samego dnia, którego te biedne dziewczęta miały być konfirmowane, stało w kościele 14 trumien, które potem wszystkie w iednym grobie złożone zostały. — Dnia 17. m. bież. przybiegł z Wiednia do Frankfortu n. M. goniec z wiadomością, iż Porta Ottom. przyjęła ultimatum rossyjskie.

Z Hamburga donoszą pod dniem 19. Października co następuje: „Na nadzwyczajnéy drodze — mówi tuteysza gazeta — przyszła tu dziś wiadomość o stanowczém zwycięstwie morskiém, które flotta grecka nad turecką odnieść miała. Wielka także iest nadzieia przyjęcia warunków Rossyji ze strony Porty. Pomimo wszelkiéy usilności, niemogliśmy się nic pewniejszego dowiedzieć względem pierwszego wypadku. Wszystko, co wiemy, ogranicza się na tém, że odebrane wiadomości nadeszły z Wiednia i datowane są dnia 13. m. bież.“ (Nic o tém naynowsze numeru Dostrzegacz Austriackiego daleko późniejszy daty niewspominają.) — Lady Cochrane wyjechała dnia 11. m. b. z Genewy do Włoch, z kąd popłynąć zamysła do Grecyi.

Podług listów z Zante dnia 4. Października — donosi *Dostrzegacz Tryestyński* — poddać się miał zamek Ateński (Akropolis) Reszdydo-

wi. — Śpieszna iazda pocztowa ustanowioną została między Wiedniem a Ołomuńcem, Wiedniem a Opawą, i między Wiedniem a Lwowem.

OBWIESZCZENIE.

Na przeciąg zimy 1826 r. ma bydź drzewo na opał Bióra Król. Naczelnego Prezydii, Król. Regencyi, Król. Konsystorza i Kollegium szkolnego potrzebne, w ilości około sto dwudziestu sążni, łącząc w to 10 sążni drzewa smolnego sosnowego, na łuczywo do podpałki zdatnego, w drodze antreprzyży dostawione, dostawa zaś naymniéy żądającemu bydź wypuszczoną. Do wypuszczenia drogą licytacyi dostawy téy, na dzień

15. Listopada r. b. przed południem o godzinie 11tęy, w król. gmachu regencyinym, przed Sekretarzem Regencyi Petzke, termin wyznacza się, do czego mający chęć i uzdatnieni licytanci wzywają się ninieyszym. Przyderzenie, z zastrzeżeniem zezwolenia naszego, udzieloném bydź ma. Warunki licytacyi w każdym czasie u Sekretarza Regencyi Petzke mogą bydź przyznanami.

Poznań dnia 20. Października 1826.

Królewsko-Pruska Regencya.

PATENT SUBHASTACYINY.

Dobra Kiekrz i Starzyny w naszéy jurysdykcyi Powiecie Poznańskim położone, i do massy konkursowéy Ludowiki Szczutow-skiey należące, które iedna i pół mili od Poznania, dwie mile od Obornik, dwie i pół mili od Szamotuł, trzy mile od Obrzycka, dwie i pół mili od Murowaney Gośliny odległe, i po-

dług w roku zeszłym sądownie sporządzonyj
taxy na 33,853 Tal. 9 sgr. 2 fen. oszacowane
zostały, na wniosek Kommissarza Sprawiedli-
wości Mittelstaedt, jako Kuratora massy Szczu-
towskiéj, publicznie naywięcéj daiącemu sprze-
dane bydź mają.

W tym celu termina licytacyjne na
dzień 11. Lipca r. b.,
dzień 14. Października r. b.,
dzień 16. Stycznia 1827.,

z których ostatni zawity, zawsze przed połu-
dniem o godzinie gtej przed Assessorem Sądu
Ziemiańskiego Käpp w naszéj Izbie dla stron
wyznaczone zostały, na który zdadność kupna
posiadających z tém oznajmieniem wzywamy,
iż, jeżeli prawne przyczyny na przeszkodzie
nie będą, przyderzenie naywięcéj daiącemu
po złożeniu licytum nastąpi.

Zarazem wzywaią się z zamieszkania niewia-
domi wierzyciele realni, iako to: successoro-
wie Walentego Zalewskiego, Heinrich Ma-
thias, Disponent handlu Dekertów, successo-
rowie Konstancyi z Skorzewskich zamężnéj
Zakrzewskiéj, i Ludwik Skorzewski, ażeby
praw swych w terminach licytacyjnych dopil-
nowali, pod tym ostrzeżeniem, iż w razie nie-
stawienia się przyderzenie naywięcéj daiące-
mu, i po złożeniu licytum wymazanie ich
summ nawet bez produkeyi na takie wydanych
dokumentów, nastąpi.

Taxa i warunki codziennie w registraturze
naszéj przeyrzane bydź mogą.

Poznań dnia 16. Marca 1826.

Królewsko - Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Królewski Sąd Ziemiański w Poznaniu prze-
słał nam w roku 1821 z tamtejszego Depozytu
massę składającą się z części kapitału na Go-
stycynie zapisanego, w ilości 580 Tal. i 193
Tal. 6 osmaków w gotowiznie, która dawniey
w Depozycie bywszego Sądu Patrymonialnego
w Czempinie się znajdowała i z obliżu banko-
wego Litt, F. Nro. 108875 na 500 Tall. ufor-

mowaną była. W braku ksiąg depozytalnych
iako też akt rzeczowego Sądu Patrymonialne-
go, które pewno w czasie niespokojności wo-
jennych w roku 1806 i 1807. zagubione zostały,
pomimo wszelkiéj staranności wypośrednić nie
było można, kto iako właściciel do téj massy
konkuruje.

Gdy więc teraz nic więcéj niepozostaie, iak
massę tę publicznie wywołać, przeto wyzna-
czyliśmy w tym celu termin na

dzień 29. Listopada r. b.

przed Delegowanym Wnym Sachse, Sędzią
Ziemiańskim, na który wszystkich tych, którzy
iako właściciele, lub z iakiego innego prawne-
go źródła pretensye do téj massy mają, lub
tychże successorów i spadkobierców z tém za-
leceniem zapozujemy, pretensye swoje przed
lub w tymże terminie podać i udowodnić, al-
bowiem w razie przeciwnym z takowemi pre-
kludowani bydź mają i massa ta iako dobro bez
właściciela Fiskusowi przysądzoną zostanie.

Wschowa dnia 20. Lipca 1826.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Pedpisany Królewski Sąd Pokoju, podaie
ninieyszém do wiadomości publicznej, iż wia-
trak pod Swarzędzem leżący, do Jana Lebre-
chta należący, na rok ieden to iest od S. Mar-
cina r. b. aż do tego czasu 1827. r. plus lici-
tando w dzierzwę wypuszczony być ma.

Do wydzierżawienia tego przeznaczony iest
termin peremptoryczny na

dzień 3. Listopada r. b.

po południu o godzinie 3. in loco w Swarzę-
dzu przed Delegowanym naszym Ur. Tyxic-
kim, Assessorem.

Do licytacyi ci tylko przypuszczeni być mo-
gą, którzy kaucyą w summie Talarów 20 w go-
towych pieniądzech złożą, inne warunki w ter-
minie ogłoszone będą i każdego czasu w regi-
straturze naszéj przeyrzane być mogą.

Przybicie natychmiast w terminie nastąpi,
jeżeli nic z prawa na zawadzie nie będzie.

Poznań dnia 13. Października 1826.

Królewsko-Pruski Sąd Pokoju.

(Dodatek drugi.)

(Z dnia 28. Października 1826.)

OBWIESZCZENIE.

W dniu 14. Listopada b. r. o godzinie 3ciej po południu i dni następne, do składu wina G. Bergera, należące beczki i kufy różney wielkości i jakości, iako też niektóre sprzęty domowe w domu na ulicy wodney tu pod Nr. 184. położonym, naywięcý daiącemu za gotową zapłatę przedane być mają, o czém ochotę kupna mających uwiadomiamy.

Poznań dnia 23. Października 1826.

Referendaryusz Król. Sądu Ziemiańskiego,
v. Studnitz.

Dla młodzieńca dobrej konduity, w naypo-
trzebniejsze nauki szkolne opatrzonego, iest
miejsce za ucznia w moim handlu otwarte.

Poznań dnia 27. Października 1826.

C. B. Kaskel,

Szanownym Łaskawcom i przyjacio-
łom moim, którzyby mnie swoiemi dal-
szemi zleceniami zaszczycać raczyli, do-
noszę ninieyszém uniżeniéy, że się z ryn-
ku na ulicę Wrocławską pod Nro. 238.
na rogu Gołębiéy ulicy przeprowadzi-
łem.

W. G. Stechebahr, Złotnik.

Dowiedziawszy się od wielu moich
przyjaciół, iż niepowołani rozsiali wieść,
iakobym handel mój złożył zamyślał,
podaię ninieyszém do publiczney wi-
domości, że to nie iest prawdą, lecz ow-
szem mój handel w kamienicy moiey
pod Nr. 94. w starym rynku, iak dotąd,
daléy prowadzić będę. Upraszając sz-
nowne Obywatelstwo i Prześwietną Pu-
bliczność, aby łaskawemi względami i
daléy mnie zaszczycać raczyła, nadmie-
niam tylko ieszcze, iż moje modne pa-
ryskie towary stroiu damskiego cotyłko
otrzymałem, przyrzekając nayumiarko-
wańsze ceny.

Karól Fryderyk Baumann.

Uwiadomiam ninieyszém, iż otrzymałem
świeży transport wielkich tureckich orzechów
i daktyłów i przedaię oneż w nayumiarkowań-
széy cenie.

Józef Verderber,
w starym rynku Nr. 82. u JP. Schimmel.

Poznań dnia 26. Października 1826.

Papierami. Gotowizną. Od 400.
Kurs obligów 12, Poznania . . . 90 — — 4

Ceny zboża na Pruską miarę i wagę
w Poznaniu.

Ceny zboża w Berlinie

Dnia 19. Października 1826.

Dnia 23. Października.

				Lądem:							
	Tal.	śgr.	fen.	do	Tal.	śgr.	fen.		Tal.	śgr.	fen.
Pszenica . . .	1	10	—	—	1	11	4		1	22	6
Żyto	1	—	—	—	1	1	4		1	18	9
Jęczmień . . .	—	25	—	—	—	26	—		1	12	6
Owies	—	20	—	—	—	21	—		1	—	—
Taterka	—	22	6	—	—	26	4		1	23	9
Groch	1	5	—	—	1	7	6		Tal.	śgr.	fen.
Ziemiaki . . .	—	9	—	—	—	11	4		1	25	—
Masła garniec	1	15	—	—	1	16	4		1	13	9
Siana cetnar à									—	—	—
110 ff.	—	22	6	—	—	25	—		—	—	—
Słomy kopa à									6	15	—
1200 ff. . . .	3	5	—	—	3	10	—		1	—	—
									—	—	20